

Sygn. akt I ACz 798/16

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Uznańska

Sędziowie: SSA Jerzy Bess (spr.)

SSA Robert Jurga

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko Towarzystwu (...)Spółce Akcyjnej w W.

przy interwencji ubocznej po stronie pozwanej S. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia interwenienta ubocznego na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 11 lutego 2016 roku, sygn. akt I C 1052/15

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalić opozycję powódki przeciwko wstąpieniu do sprawy interwenienta ubocznego S. S..

SSA Robert Jurga SSA Elżbieta Uznańska SSA Jerzy Bess

Sygn. akt I ACz 798/16

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 14 października 2015 roku S. S. zgłosił swój udział w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego po stronie strony pozwanej - Towarzystwa (...) S.A. w W.. W uzasadnieniu podał, iż uczestniczył w wypadku drogowym, z którym związane jest roszczenie powódki. Pozwanym zaś w sprawie jest ubezpieczyciel, z którym S. S. miał zawartą umowę ubezpieczenia OC pojazdu mechanicznego uczestniczącego w tym zdarzeniu w dniu 13 września 2013 roku.

Opozycję przeciwko wstąpieniu do sprawy interwenienta ubocznego po stronie pozwanej wniosła powódka, podnosząc, iż S. S. nie posiada interesu prawnego we wstąpieniu do sprawy.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie uwzględnił opozycję powódki i odmówił S. S. udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego.

W uzasadnieniu swojego orzeczenia wskazał, że w jego ocenie S. S. nie posiada interesu prawnego dającego mu legitymację do przystąpienia po stronie pozwanej do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego. Podał, że odpowiedzialność strony pozwanej ma charakter gwarancyjny, a istotą obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej kierowców jest wejście ubezpieczyciela na podstawie umowy

ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w sytuację prawną ubezpieczającego, w zakresie ponoszonej przez niego odpowiedzialności odszkodowawczej. Sąd Okręgowy wskazał, że jedynie art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przewiduje kilka takich sytuacji, gdy ubezpieczyciel ma prawo do dochodzenia od kierującego pojazdem zwrotu wypłaconego odszkodowania (roszczenie zwrotne), a mianowicie gdy: sprawca szkody zbiegł z miejsca wypadku, był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających czy psychotropowych, nie miał uprawnień do prowadzenia tego typu pojazdu lub wszedł w jego posiadanie na skutek popełnienia przestępstwa - tymczasem żadna z powyższych okoliczności nie zaistniała w przedmiotowej sprawie. Sąd Okręgowy podkreślił, że kierujący autobusem S. S. nie wyrządził szkody umyślnie, a prowadzone przeciwko niemu postępowanie wykroczeniowe o czyn z art. 97 k.w. oraz postępowanie karne o przestępstwo naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym i spowodowania wypadku komunikacyjnego tj. o czyn z art. 177 k.k., zostały umorzone. Oznacza to zdaniem Sądu I instancji, że wyrok, jaki zapadnie w niniejszej sprawie (szczególnie jeżeli będzie to wyrok korzystny dla powódki), nie będzie oddziaływać na sferę prawną S. S., który w związku z tym nie posiada interesu prawnego we wstąpieniu do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

Przedmiotowe postanowienie zaskarżył zażaleniem interwenient uboczny, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie opozycji zgłoszonej przez powódkę.

W uzasadnieniu zażalenia interwenient wskazał, że interes prawny interwenienta ubocznego należy ujmować szeroko i przyjąć, że zachodzi on w każdym wypadku, w którym rozstrzygnięcie sporu może wywrzeć jakiegokolwiek skutki w jego sferze prawnej. Interwenient podał, że jest prawdą, iż kierowane przeciwko niemu oskarżenia nie zakończyły się wydaniem żadnego wyroku skazującego, jednakże takie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 11 k.p.c. nie są wiążące dla sądu, i dalej występuje realne zagrożenie, że strona pozwana wystąpi z roszczeniem regresowym przeciwko interwenientowi. Interwenient wskazał również, że wypłata odszkodowania z ubezpieczenia pozbawi go realnej korzyści, jaką są zniżki ubezpieczeniowe.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 76 k.p.c. kto ma interes prawny w tym, aby sprawa została rozstrzygnięta na korzyść jednej ze stron, może w każdym stanie sprawy aż do zamknięcia rozprawy w drugiej instancji przystąpić do tej strony (interwencja uboczna). W myśl art. 78 k.p.c. każda ze stron może zgłosić opozycję przeciwko wstąpieniu interwenienta ubocznego, jednakże nie później niż przy rozpoczęciu najbliższej rozprawy (§ 1). Sąd oddalił opozycję po przeprowadzeniu co do niej rozprawy, jeżeli interwenient uprawdopodobni, że ma interes prawny we wstąpieniu do sprawy (§ 2).

Interes prawny w rozumieniu powołanych przepisów występuje wtedy, gdy wynik sprawy może mieć znaczenie dla sfery praw i obowiązków interwenienta. Sąd Apelacyjny zgadza się z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 3 kwietnia 1973 roku, sygn. akt I CZ 27/73 (LEX nr 7241), na który powołuje się także interwenient, i zgodnie z którym interes prawny, o którym mowa w art. 76 k.p.c. i art. 78 § 2 k.p.c. należy pojmować szeroko i przyjąć, że zachodzi on w każdym wypadku, w którym rozstrzygnięcie sporu może wywrzeć jakiegokolwiek skutki w sferze prawnej interwenienta, oraz że przeciwko zawężającej wykładni pojęcia „interesu prawnego” w rozumieniu cytowanych wyżej przepisów przemawiają również względy celowości, bowiem udział interwenienta ubocznego w procesie z reguły pozostaje w zgodzie z dążeniem do ustalenia w sporze prawdy obiektywnej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego istnienie interesu prawnego w przystąpieniu do postępowania po stronie pozwanej zostało przez interwenienta ubocznego uprawdopodobnione. Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j.: Dz. U. z 2003 r., poz. 392 ze zm.) poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Nie oznacza to, że rozstrzygnięcie zapadłe w procesie przeciwko ubezpieczycielowi będzie obojętne dla

ubezpieczonego – zaś w ocenie Sądu Apelacyjnego ten ostatni ma interes prawny w przystąpieniu do takiego procesu w charakterze interwenienta ubocznego. Samo wydanie wyroku nie wywrze jednak bezpośredniego skutku prawnego w odniesieniu do ubezpieczonego, w związku z czym jego ewentualna interwencja uboczna nie będzie miała nigdy charakteru interwencji samoistnej w rozumieniu art. 81 k.p.c.

Zarówno S. S., jak i strona pozwana kwestionują samą zasadę jego odpowiedzialności odszkodowawczej wobec powódki, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Gdy ubezpieczony twierdzi, że jego odpowiedzialność wobec poszkodowanego nie istnieje, może mieć interes prawny w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść ubezpieczyciela – w szczególności, gdy zapłata przez tego drugiego odszkodowania mogłaby narazić go na konieczność zaspokojenia roszczenia z tytułu regresu nietypowego (art. 43 powołanej wyżej ustawy), ale też chociażby konieczność zapłacenia zwiększonej składki za następne okresy ubezpieczenia (tak słusznie np. M. Krajewski w: Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej według kodeksu cywilnego, Warszawa 2011, s. 430). W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy co prawda zasadnie stwierdził, że nie zachodzi żadna z przesłanek ewentualnego roszczenia regresowego przeciwko interwenientowi ubocznemu, jednak już sama możliwość utraty przez niego zniżek ubezpieczeniowych winna prowadzić do wniosku, że po jego stronie zachodzi interes prawny pozwalający wziąć mu udział w procesie. Ewentualna utrata takich zniżek, powodująca konieczność uiszczania wyższych składek ubezpieczeniowych, byłaby faktem w oczywisty sposób dotyczącym sfery interesów prawnych interwenienta. Prowadzi to do wniosku, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy może mieć pośredni wpływ na jego sferę prawną.

Wobec powyższego należało zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić opozycję powódki, co Sąd Apelacyjny uczynił na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Robert Jurga SSA Elżbieta Uznańska SSA Jerzy Bess